

Umborð á sovjettiskum risatrolara

Sovjettisk fiskivinnuflotin í Murmansk hefur bæði stór og smá skip, men teir stóru trolararnir við frýstilast eru størsti og týðningarmesti parturin.

Hesi risaskip eru sera ókonomisk í rakstri. Teir kosta u. l. 3 milliónir rublar (24 mill. kr.) at byggja, men við miðalveðið í 2-3 ár kann skipið sigla seg inn aftur.

Sum dømi um slíkan risatrolara kunnu vit taka »Aleksj Kononov«, sum er bygdur í Póllandi í 1966 og hoyrir heima í Murmansk. Fyrsti túrur var til New Foundlands at royna eftir toski, kalva og reyðfiski.

»Aleksj Kononov« royndist væl í sjónum. Ferðin var 12 mil, og skruan, sum kann vendast í bæði borð, var hent. Allur skrokkurin er ísstyrktur. Trolarin er 83 metrar til longdar og 15 metrar breidd. Støddin er upp á 4000 tons, og maskinan er 2400 hk.

Við eru 95 mans. Av hesum eru 13 á dekkinum — teir standa fyrri sjálvari veiðini. Til at rokja høvudsmaskinuna og aðrar maskinur eru 29 mans. Hinir arbeiða á hermetikkvirkinum, flakavirkinum og frýstivirkinum. Og so hevur trolarin sjálvsagt sínar yvirmenn: skipara og stýrimenn. Manningin á »Aleksj Kononov« telur ikki færri enn 9 tjóðir: russarar, ukrainarar, hvítarussarar, lettar, sigoyrarar o. a.

Klokkan 8 á morgni verður morgunmatur etin, og so verður farið til arbeiðis. Er nógur fiskur, verður ofta hildið á í upp til 12 tímar utan steðg. Vanligur arbeiðsdagur er 7 tím ar; tað, sum verður arbeitt meir enn 7 tímar er yvirtíð og verður goldið við 40 pst. yvirtíðarviðbót. Sum uppi á landi verður døgverði etin kl. 12, te verður drukkjó kl. 16 og náttverðin etin kl. 20.

Alt arbeiðið er lagt í fasta skrá. At fáa trolid út tekur vanliga eitt korter. Skiparin og trolmeisterin kanna eftir, hvussu nóg stendur á veirunum til at meta um, hvussu

nógur fiskur man vera í. Trolid verður hivað inn, tømt og allur fiskurin beinanvegin skildur; sumt verður frýst heilt, sumt verður skorið til flak, sumt fer til blikkamat, og alt slógv verður málið til fiskamjøl. Frýstivirkið kann frýsta 30 tons um samdøgurið. Viðhvørt er hetta ov lítið.

Sovjettisku lóginar um verkamannavernd banna fiskiskapi tá vindmegin er 8 ella yvir. Men er nógur fiskur og líkindini annars tølulig kann skiparin, eftir at hava samráðst við fakkfagsumboðsmannin hjá manningini, lata veiðina halda fram eisini tá vindmegin er 8 ella meir.

Undir sigling, kroyking og í fiskaloysi hevur manningin høvi til at siggja film, lesa o. t. Nógvir hava eisini brævskúla, og tá virka yvirmenninir sum lærarar og vegleiðarar. Umborð á »Aleksj Kononov« er skiparin eisini lærari í matematikk.

Sambært framleiðsluætlanina skal »Aleksj Kononov« veiða 6.240 tons av fiski og fram-

ARBÆIÐSTÓL
STOYFICÓÐS
TIMBUR
BYGGITILFAR

TELEFON: 5148 - 5265
TELG.: KJØLBRO, KLAKKSVÍK
TELEX 20

KLAKKSVÍKAR
TIMBURHANDIL

PI. J. F. KJØLBRO

leiða 2.320 tons av lidnum kon serves og flaki í 1969. Men hesi tøl verða nádd longu um einar tveir mánaðar, og tí kann trolarin rokna við rættluga stórar yvirframleiðslu í ár. Lønir umborð eisini verða munandi hægri. Meðallónin hjá einum fiskimanni er 350-400 rublar um mánaðan. Skiparin fær 700-750 rublar. (1 rubul er 8 kr.)

Eftir sovjettiskum viðurskiftum eru hesar lønir rættluga høgur. Hetta kemst m. a. av, at fiskimenn yvirhøvur eru væl løntir í Sovjetsamveldinum, og so tað, at fiskimenn, sum veiða norðalaga fáa eina »polarviðbót« upp á 10 pst.

Allir sovjettiskir fiskimenn hava 42 daga frítíð. Men tá ið allir fri- og »halgidagar«, sum maðurin hevur havt á sjónum, verða lagdir afturat, verður frítíðin munandi longri, t. e. um leið 3 mánaðar — við løn. Fiskimannafelagið skipar fyrri frítíðar- og hvíldarferðum um alt landið.

(APN)

FØROYA

BANKI

banki FØROYA

Eigur at ...

(Framhald frá 1. síðu)

hava jú góðar royndir við luttokun — eini 90 % luttaka við teir skúlar, har 8. —9. fl. eru stovnaðir.

2. Royna at fáa so nógvar skúlar sum møgulegt er at samarbeiða um báðar framhalds deildirnar.
3. Royna at fáa landskostskúla, har ung, sum hava verið úti í vinnulivinum eina tíð,

kunnu koma eina avmarkaða tíð til kanningar og leiðbeiningar — til andaliga og fakliga útbúgving.

Og tá ið talan er um longda skúlatíð, eigur kanska eisini at verða hugsað um t. d. bæði í Havn og í Klaksvík at stovna frívilligar barnagarðsflokkar fyrri 5-6 ára gomul í samband við útyggingina av fólkaskúlanum — endar Johs. A. Næs, skúlaráðgevari, hugleiðingar sínar um longda skúlaskeyldu.

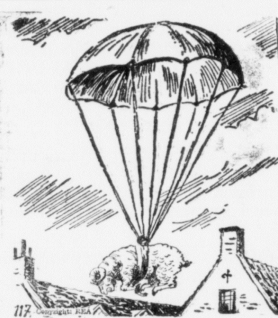
FÆRØSK MARGARINE

Vita No 1

VITAMINISERET

FÆRØSKT PRODUKT

FINT PRODUKT

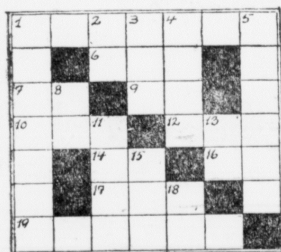

Fyrsta fallskýggjaólopið Kettur í fallskýggi

Fyrstur sum leyp út í fallskýggi var ein veður. Teir ið fyrstir vóru við hesum royndum vóru brøðurnir Montgolfier í Frakklandi, sum eisini bygdu tað fyrstu luftbløðruna. Teir gjørdi tjöðliga royndir við at bremsa fartinum úr luftini niður móti jørdini, við fallskýggjum og óðrum. Eftir at hava havt nógvar misveðnaðar royndir, høvdu teir gjørt eitt fallskýggi, sum teir hildu vera nóg góðan. Hetta var í 1779. Fyrstu royndina gjørdi teir við einum veðri. Teir fóru upp í eitt 35 metra høgt torn við veðrinum, bundu veðrin til fallskýggi og sleptu so øllum útav. Væl gekk. Veðurin kom spakuliga niður móti jørdini, og lendi í øllum góðum. Heimsins fyrsta fallskýggjalop var eydnast.

Bøndurnir í teim mest fjarroknu og fjøllunum á Borneos, bóðu myndugleikarnar um hjálp móti teim højandi rottunum. Rotturnar høvdu formst seg so mikið, at hetta var vorðið til eina sanna plágu. Nógvir møguleikar vóru royndir, men alt til fánýtis, og nú vildu teir royna við kettum, sum teir tíværri ongur høvdu. Myndugleikarnir tóku væl undir við hesum neyðarrópi, og jattaðu at senda dýrin. Bretska loftverjan var sinnad at flyta kettarnar í rottuherjaða umráði. 25 kettur vóru pakkaðar í kassar og síðni sleptar niður í fallskýggi, har mest leikaði. Hetta mundi helst vera fyrstur kettarnar sum royndu seg sum fallskýggjalopparar.

ROYNIÐ TYKKUM NÚ

Yvir: 1) drykkur 6) so 7) skipastytting 9) gler 10) brenni 12) ótt 14) regn 16) kela 17) lat 19) asiatisks.

Niður: 1) hátíðin 2) bókstavarað 3) tvey 4) flæt 5) tætt við

FYRAKANTURIN

1	2	3	4
5	6	7	8
9	10	11	12
13	14	15	16
17	18	19	20

1 fiski-reiðs-skapur
2 rota
3 rýkur
4 gang

HVAT ER HON?

Setir tú bókstavarnar í navninum niðanfyrri annarleiðis saman, fært tú at vita, hvat henda kvinna er:

OMY A. NESI.

8) svar 11) gil 13) hvíldi 15) kinesari 18) danskur flokkur.

Finn navn fyrri myndunum, tak fyrstu bókstavarnir burtur úr, set rætt saman, og tú finnur navn á einum av okkara sølundum:

5 spurningar

- 1) Nær kom Norska lóg?
- 2) Hvussu stórt er eitt kúfóður?
- 3) Hvussu eitur høvudsstaður Albaníu?

AT kunstigir diamantar eru í allar máttar á hædd við teir nátturliga. Teir eru gjørdir úr somu kemisku evnum og eru vanliga vakrari og meira skyggjandi. Tá teir ektaðu kortini eru dýrari er tað bara tí, at teir fáast so sjældan.

- 4) Hvar liggur fjallið Ararat?
- 5) Hvussu lágt liggur Deyða havið?

SVAR: 1) 1688 2) 12.000 m² 3) Tirana 4) Týrkínum 5) 396 m undir havinum.

AT fyrsta flogfarið varð gjørt av John Joseph Montgomery í Californíu í 1883 (20 ár undan brøðrunum Wright). Í glóðifari fleyg hann 186 m.

AT tað er vandamikið at sigla á saltsjónum Salt Lake í USA. Skip flóta so lættliga, at vandin at kollsigla er stórur í nógvum vindi.

AT umleið 10 milljónir av amerikunum liva á ein ella annan hátt av bilunum. 1 milj. arbeiðir í bílverksmiðjunum, meðan hin fáast við solu, service, flyting o. a.

AT træið barlind veksur ógvuliga seint og kann verða 2000-3000 ára gamalt.